

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/347/2021
Identifikačné číslo spisu: 6119335927
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6119335927.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803 zast. Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, S., o zaplatenie 5.555,68 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 13Csp/5/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. augusta 2021, č.k. 17CoCsp/1/2021-150, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. augusta 2021, č.k. 17CoCsp/1/2021-150 zrušuje a vec v mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 06. októbra 2020, č.k. 13Csp/5/2020-111, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd zároveň zamietol návrh žalobcu na prerušenie odvolacieho konania a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 5.555,68 eur s príslušenstvom, keď jeho právny predchodca so žalovaným uzatvoril zmluvu o úvere, na základe ktorej mu poskytol úver, ktorý žalovaný nesplácal riadne a včas. Následkom toho právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že právny predchodca žalobcu zosplánil úver z dôvodu nesplnenia splátky splatnej dňa 15.05.2016. Od tohto dňa začala plynúť trojročná premlčacia doba podľa § 103 OZ, ktorá márne uplynula dňa 15.05.2019. Žalobca svoj nárok uplatnil na súde žalobou až dňa 22.07.2019, t.j. po uplynutí premlčacej doby.

3. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca ku dňu 12.09.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť. V zmysle § 103 veta druhá OZ platí, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. K zosplateniu celého dlhu došlo pre

nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.05.2016. Správne tak posúdil súd prvej inštancie, že k zosplatneniu dlhu došlo pre splátku splatnú dňa 15.05.2016. Odo dňa nasledujúceho, t.j. 16.05.2016, začala plynúť trojročná premlčacia doba a uplynula dňa 16.05.2019. Žalobca uplatnil žalobou nárok na súde prvej inštancie až dňa 22.07.2019, teda po uplynutí premlčacej doby. Na základe uvedeného bol správny záver súdu prvej inštancie o premlčaní uplatneného nároku žalobcu, a to aj vo vzťahu k splátkam splatným 15.05.16, 15.06.16 a 15.07.16, t.j. pred zosplatnením dlhu, pri ktorých plynula premlčacia doba osobitne.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

5. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a to výkladu § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 103 a § 565 OZ v otázke, pre nesplnenie ktorej splátky je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ a nadväznej právnej otázky „či je nesplnenou splátkou na účely plynutia premlčania v zmysle druhej vety § 103 OZ v spore zo spotrebiteľskej zmluvy v prípadoch, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach a došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ splátka, ktorá v súlade s § 565 OZ veta druhá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, alebo iná splátka.“

6. Dovolateľ namietol, že sa nemožno stotožniť so závermi súdov, že došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ nesplnením splátky splatnej dňa 15.05.2016, t.j. splátky, ktorá zosplatneniu predchádzala po dobu 3 a viac mesiacov, nakoľko takýto záver je v rozpore s § 565 OZ, z ktorého vyplýva, že právo veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie tejto splátky zaniklo splatnosťou ďalšej splátky úveru (splátky splatnej dňa 15.06.2016). Ak preto veriteľ využil právo podľa § 565 OZ podaním z 12.09.2016, nemohol toto právo využiť pre nesplnenie inej splátky, než splátky splatnej dňa 15.08.2016, pričom táto splátka je zároveň „nesplnenou“ splátkou podľa § 103 OZ, od ktorej plynie premlčacia doba pre všetky splátky, ktoré sa stali splatnými uvedeným úkonom veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ bol v súlade s § 53 ods. 9 OZ riadne upozornený.

7. Zároveň namietol nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, keďže nie je zřejmé ako súdy vyložili § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ a § 103 OZ, keď výkladom nemožno dospieť k záveru, že by „nesplnenou“ splátkou podľa § 103 OZ mala byť splátka, ktorá predchádza upozorneniu na možnosť uplatnenia práva podľa § 53 ods. 9 OZ. Výklad § 103 OZ, aký vo veci uviedli súdy by znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti neboli v prejednávacom prípade premlčané, s čím sa súdy nevysporiadali a žalobu zamietli pre premlčanie ako celok, napriek nepremlčaniu minimálne jednej splátky úveru.

8. Dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je prípustné i dôvodné, na základe čoho zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia výkladu § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 103 a § 565 OZ v otázke, pre nesplnenie ktorej splátky je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Za nesprávny považoval výklad druhej vety § 103 OZ, v zmysle ktorého za „nesplnenú splátku“ je potrebné považovať splátku, ktorá predchádza upozorneniu veriteľa na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ v súlade s

§ 53 ods. 9 OZ, nakoľko z § 565 OZ je zrejmé, že nesplnenou splátkou, pre ktorú mohol veriteľ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru je možné považovať výlučne splátku, ktorá bezprostredne predchádzala tomuto úkonu za súčasného rešpektovania § 53 ods. 9 OZ.

11. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, ktorú považuje dovolateľ za nesprávnu, nie určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Prípustnosť podaného dovolania teda dovolací súd posudzuje vždy autonómne podľa jeho obsahu (8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020). K dovolateľom položenej právnej otázke poznajúc vlastnú rozhodovaciu prax, dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom nastolená právna otázka už bola v praxi dovolacieho súdu vyriešená, a preto posudzoval prípustnosť podaného dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

12. K otázke splnenia zákonných predpokladov na aplikáciu druhej vety § 103 OZ o začiatku plynutia premlčacej doby aj na spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 OZ je daná prejudikatúra NS SR, ktorý v rozhodnutí z 29. novembra 2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020, vyslovil názor, že „Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka)“.

13. Dovolací súd zároveň v danej súvislosti poukazuje na odsek 18.2. odôvodnenia uvedeného rozhodnutia NS SR, podľa ktorého „Najvyšší súd zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú so skorších splátok.“

14. Dovolací súd mal za to, že odvolací súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení začiatku plynutia premlčacej lehoty poukazom na charakter vzťahu sporových strán založeného spotrebiteľskou zmluvou. V zmysle uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, čo zakladá potrebu rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Dovolací súd sa poukazom na dôvody zrušenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nezaoberal ďalšími dovolacími dôvodmi.

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.